

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Banaś

KZD.410.1.3.2024

Pani Karolina Bućko
Przewodnicząca Państwowej Komisji
do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu
seksualnemu małoletnich poniżej lat 15
ul. Twarda 18
00-105 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

*zmienione zgodnie z treścią Uchwały nr 49/2024 Kolegium Najwyższej Izby Kontroli
z dnia 29 maja 2024 r.*

P/24/001 Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części nr 89 – Państwowa Komisja do spraw
wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności
wobec małoletniego poniżej lat 15

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Karolina Bućko, Przewodnicząca Państwowej Komisji od 7 grudnia 2023 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: <ol style="list-style-type: none"> Błażej Kmiecik, Przewodniczący Państwowej Komisji do 14 kwietnia 2023r.² Andrzej Nowarski, Członek Państwowej Komisji, Zastępca Przewodniczącego od 14 kwietnia 2023 r. do 8 czerwca 2023 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Zdrowia
Kontroler/Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> Rafał Zyzik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KZD/4/2024 z 8 stycznia 2024 r. Justyna Justyńska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KZD/5/2024 z 8 stycznia 2024 r. <p>(akta kontroli str.1-2)</p>

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2023 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 89 – Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15⁴.</p> <p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja wydatków budżetu państwa, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2023 r. w zakresie operacji finansowych.
--------------	---

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

¹ Dalej również: *Urząd* lub *Urząd Komisji*.

² W okresie od 14 kwietnia 2023 r. do 7 grudnia 2023 r. stanowisko Przewodniczącego Komisji, który zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 94) kieruje Urzędem Komisji, było nieobsadzone. Stan taki był wynikiem rezygnacji poprzedniego Przewodniczącego Komisji oraz dokonaniem przez Sejm RP wyboru nowego przewodniczącego 7 grudnia 2023 r. W tym okresie Urzędem kierował Zastępca Przewodniczącego na podstawie zarządzenia nr 8/2023 Przewodniczącego Państwowej Komisji z dnia 13 kwietnia 2023 r. Dalej również: *Przewodniczący Komisji*.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

⁴ Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 lipca 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów (Dz. U. poz. 1346), część 89 *Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15* z dniem 15 lipca 2023 r. otrzymała brzmienie *Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15*. Zmieniona nazwa części 89 na podstawie § 2 ma mieć zastosowanie po raz pierwszy do planowania i wykonania budżetu państwa na rok 2024.

Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza porównawcza wykonania dochodów, - analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków, - szczegółowa analiza wybranej próby wydatków, - kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerwy celowej, - analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, - analiza prawidłowości sporządzenia sprawozdań. <p>Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.</p>
-----------------	---

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	<p>Najwyższa Izba Kontroli ocenia w formie opisowej wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 89 – Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.</p>
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>Urząd ponosił wydatki z naruszeniem prawa. Nie dochowano zasady ponoszenia wydatków przez jednostki budżetowe bezpośrednio z budżetu państwa w kwocie 121 984,24 zł, co stanowiło 0,99% ogółem zrealizowanych wydatków w 2023 r. Nie we wszystkich przypadkach przestrzegano regulacji wewnętrznych dotyczących zastosowania właściwego wniosku o udzielenie zamówienia oraz zatwierdzania do wypłaty ze środków budżetowych. Nie uwzględniano postanowień wewnętrznej „Procedury zarządzania ryzykiem w Urzędzie PKDP”.</p> <p>Sprawozdania budżetowe sporządzono terminowo i na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.</p>

---

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2023 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z planem finansowym Urzędu nie przewidywano uzyskania dochodów budżetowych w 2023 r. Na koniec 2023 r. wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 25,3 tys. zł. Dochody budżetu państwa na 2023 r. w części 89, dział 750 – administracja publiczna, rozdział 75095 – Pozostała działalność nie były planowane. W sprawozdaniu rocznym Rb 27 wykazano realizację dochodów w kwocie 19,5 tys. zł, która wynikała z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych⁷ oraz z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów⁸.

(akta kontroli str. 3-5, 727, 732-739)

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

W 2023 r wydatki budżetowe zostały zrealizowane w kwocie 12 360,3 tys. zł, co stanowiło 95,3% planu po zmianach (12 962,6 tys. zł). W porównaniu do 2022 r. nastąpił spadek wydatków o 432,8 tys. zł, tj. o 3,4%. W strukturze zrealizowanych wydatków najwyższy udział miały wynagrodzenia osobowe oraz pochodne od tych wynagrodzeń, które stanowiły 52,9% poniesionych wydatków (6 535,0 tys. zł). Na opłaty za administrowanie i czynsze za wynajem budynków, lokali i pomieszczeń garażowych przeznaczono 17,8% wydatków (2 202,4 tys. zł). Zakup usług pozostałych stanowił 14,6% wydatków (1 804,4 tys. zł), zakup materiałów i wyposażenia 6,7% wydatków (827,6 tys. zł), wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych 2,6% wydatków (320,0 tys. zł), a wynagrodzenia bezosobowe 1,6% wydatków (198,9 tys. zł).

Wydatki bieżące stanowiły 97,4% wydatków ogółem (12 034,8 tys. zł), a wydatki majątkowe 2,6% (320,0 tys. zł). Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 5,4 tys. zł. W 2023 r. Urząd nie realizował wydatków z budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 56-144, 727, 56-147, 740-742)

Zasady prowadzenia rachunkowości w Urzędzie Komisji zostały określone przez Przewodniczącą Państwowej Komisji zarządzeniem nr 12/2022 z dnia 21 września 2022 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości oraz planu kont w Urzędzie Państwowej Komisji⁹.

Obowiązywała także instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Państwowej Komisji, wprowadzona zarządzeniem nr 12/2022 Dyrektora Generalnego Urzędu Państwowej Komisji z dnia 1 października 2022 r.¹⁰.

Obowiązywały również zarządzenie nr 5 Przewodniczącego Państwowej Komisji z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia regulaminu wydatków realizowanych z wyłączeniem stosowania ustawy prawo zamówień publicznych w Urzędzie Państwowej Komisji¹¹ oraz zarządzenie nr 6 Przewodniczącego Państwowej Komisji z dnia 1 lipca 2022 r. w sprawie ustalenia regulaminu udzielania zamówień publicznych w Urzędzie Komisji.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Zwrot nadpłaty składek ZUS.

⁸ Kara umowna nałożona za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy nr 57/2022/UB z 12 października 2022 r.

⁹ Dalej: polityka rachunkowości.

¹⁰ Dalej: instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych.

¹¹ Dalej: Regulamin wydatków.

(akta kontroli str. 778 plik: poz. 013-025)

Badanie próby dowodów i zapisów księgowych przeprowadzono w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (badanie zgodności) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji.

Losowanie przeprowadzono statystyczną metodą monetarną (MUS) polegającą na doborze elementów próby z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do ich wartości. Z powyższego zbioru dokonano wyboru zapisów odpowiadających pozycji księgi głównej, z pominięciem wydatków płacowych oraz wydatków pozapłacowych, dotyczących lokalnych podatków i opłat. Z populacji 517 operacji o wartości 4447,8 tys. zł, wylosowano 40 o wartości 2088,5 tys. zł (47,0%), co stanowiło 16,9% wszystkich wydatków wykonanych wg sprawozdania Rb-28 za 2023 r.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że dowody zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym. Zapisy księgowe zawierały elementy wymagane przepisami ustawy o rachunkowości, poza jednym przypadkiem (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*), były sprawdzalne, zostały ujęte w księgach rachunkowych w sposób trwały, według właściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej oraz z uwzględnieniem chronologii zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym. Dokumenty zostały ujęte na kontach rozrachunkowych, a zapisów dokonano zgodnie z dekretacjami. Stwierdzono, że wszystkie faktury zawierały potwierdzenie dokonania sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, a także właściwe dekretacje i były zatwierdzane przez osoby do tego upoważnione, poza jednym przypadkiem (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 148-150, 158-404, 543-552, 623-629, 780-781 plik: poz. 089-149)

Ujawniono pozapłacowe przelewy na rachunek bankowy Dyrektor Generalnej w łącznej kwocie 121 984,24 zł, za wydatki poniesione na rzecz Urzędu, co było niezgodne z art. 11 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹² (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str.623-629, 633-697)

W przypadku dwóch badanych wydatków dotyczących jednej umowy zastosowano wnioski o udzielenie zamówienia z wyłączeniem ze stosowania Regulaminu wydatków zamiast wniosku o udzielenie zamówienia odnoszącego się do zamówień niewyłączonych ze stosowania Regulaminu wydatków (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 543-552, 780 plik: poz. 112, 124-125)

W 2023 r. w części 89 nie dokonywano blokad wydatków w trybie art. 177 i art. 179 ustawy o finansach publicznych.

W 2023 r. Urząd Komisji nie otrzymał od Prezesa Rady Ministrów wiążącego polecenia:

1) wpłaty środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 na podstawie art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw¹³,

2) wpłaty środków na Fundusz Pomocy na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹⁴.

(akta kontroli str. 707, 574-577)

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 1270.

¹³ Dz. U. poz. 568, ze zm.

¹⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 167, ze zm.

W 2023 r. w Urzędzie Komisji uruchomiono rezerwę ogólną na realizację zadania pn. Najem oraz przystosowanie wraz z wyposażeniem powierzchni biurowej do prowadzenia postępowań wyjaśniających zgodnie z nowelizowaną ustawą z dnia 30 sierpnia 2019 r. o Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15¹⁵ w kwocie 1 000 tys. zł, z tego w 2023 r. nie wykorzystano kwoty 53,4 tys. zł.

Uruchomiono również pięć rezerw celowych z tytułu:

- poz. 44 wypłata dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2022 r. w kwocie 44,8 tys. zł,
- poz. 21 wypłata ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dyrektorowi departamentu w kwocie 8,6 tys. zł,
- poz. 21 wypłata ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji w kwocie 39,9 tys. zł,
- poz. 21 wypłata ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy pracownikowi Urzędu w kwocie 16,2 tys. zł,
- poz. 21 wypłata ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy Członkowi Państwowej Komisji w kwocie 6,2 tys. zł.

Otrzymane z tytułu rezerw celowych środki budżetowe w łącznej kwocie 115,7 tys. zł zostały wykorzystane w całości.

Rezerwy skutkowały zwiększeniem planu finansowego i zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 778 plik: poz. 061-071, 788-804)

2.2 Zatrudnienie i wynagrodzenia

W 2023 r. przeciętne zatrudnienie według sprawozdania Rb-70 w przypadku osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń wynosiło 29,4 i było niższe o 13,8% od stanu zatrudnienia w 2022 r. (34,09 osób). W przypadku osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe przeciętne zatrudnienie wyniosło 6,12 osób i było niższe o 12,6% od stanu zatrudnienia w 2022 r. (7 osób). Dyrektor Generalny wyjaśniła, że przyczyną zmniejszenia stanu zatrudnienia były w głównej mierze wypowiedzenia umów o pracę ze strony pracowników, przy jednoczesnym braku Przewodniczącego Komisji i braku możliwości realnego planowania działań statutowych, co powodowało stagnację w zakresie planowania i zwiększenia zatrudnienia w obszarach merytorycznych.

W 2023 r. wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto na jednego pełnozatrudnionego w przypadku osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń było wyższa o 40,8% w stosunku do 2022 r. i wynosiła 11,9 tys. zł. W przypadku osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia była wyższa o 3,5% w stosunku do 2022 r. i wynosiła 18,4 tys. zł.

Dyrektor Generalny wyjaśniła, że przyczyną zwiększenia wynagrodzenia były: wzrost liczby pracowników, którzy nabyli prawo do nagród jubileuszowych, wyższa wartość wypłaconego dodatkowego wynagrodzenia rocznego, zrealizowanie obowiązku wynikającego z ustawy o budżecie, tj. zwaloryzowania wynagrodzeń o 7,8%, otrzymanie do dyspozycji dodatkowych środków na specjalne dodatki motywacyjne oraz wypłacenie dodatków specjalnych i nagród.

(akta kontroli str. 52-54, 574-577, 777)

W 2023 r. wydatki ogółem na wynagrodzenia bezosobowe, wynikające z umów cywilnoprawnych, wyniosły 198,9 tys. zł (69,0% planu finansowego po zmianach) i były niższe o 308,2 tys. zł (tj. o 60,8%) niż w 2022 r. Przewodnicząca Państwowej

¹⁵ Decyzja Ministra Finansów MF/FS10.4143.3.24.2023.MF.4422 z 5 października 2023 r.

Komisji wyjaśniła, że zmniejszona wartość wydatków na wynagrodzenia bezosobowe spowodowana była ograniczeniami wynikającymi z długotrwałego niepowołania przez Sejm RP Przewodniczącego Komisji, czego następstwem było zmniejszenie liczby posiedzeń Komisji i podejmowanych uchwał wiążących się z potencjalną potrzebą i możliwością zlecenia zadań ekspertom zewnętrznym.

W 2023 r. zawarto umowy zlecenia trwające powyżej trzech miesięcy z sześcioma osobami, w tym z trzema osobami wykonującymi zadania podstawowe i z trzema osobami wykonującymi zadania pomocnicze, z czego jedna została zawarta z własnym pracownikiem (zakres prac odmienny od świadczonego w ramach umowy o pracę¹⁶). Z czterema osobami zawarto umowy o dzieło.

(akta kontroli str. 52-54, 623-629)

2.3 Zamówienia publiczne

Urząd terminowo umieścił w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na stronie internetowej Urzędu Komisji plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2023 r. Tym samym wykonano wniosek pokontrolny nr 1 z kontroli wykonania budżetu za 2022 r.¹⁷.

W planie zamówień publicznych na 2023 r. Urząd ujął jedno zamówienie w trybie przetargu nieorganicznego przekraczającego progi unijne na podstawie art. 132 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁸, którego przedmiotem była usługa opracowania przygotowania i przeprowadzenia kampanii społecznej mającej na celu promocję idei prewencji wykorzystania seksualnego dzieci i młodzieży poniżej 15 roku życia oraz jedno zamówienie w trybie podstawowym, o którym mowa w art. 275 ustawy Pzp, na przedłużenie subskrypcji oprogramowania chmurowego na okres 24 miesięcy. Po dokonaniu zmian w planie zrezygnowano z usługi przeprowadzenia kampanii. Zamówienie w trybie podstawowym zostało unieważnione na podstawie art. 255 pkt. 3 ustawy Pzp z powodu otrzymania najniższej oferty z kwotą wyższą niż zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.

(akta kontroli str.7-44, 778 plik: poz. 007-008, 011-014)

Badaniem objęto pięć zamówień udzielonych z wyłączeniem ustawy Pzp¹⁹ (na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp) o łącznej wartości nieprzekraczającej zgodnie z zawartymi umowami 264 070 zł, skutkujących wydatkami poniesionymi w 2022 r. o wartości 100 183,19 zł, z zakresu obejmującego:

- 1) najem, zainstalowanie i uruchomienie w siedzibie Urzędu sześciu urządzeń wielofunkcyjnych oraz udzielenie licencji dla maksymalnie 51 użytkowników do zarządzania i monitorowania wydruku i druku podążającego wraz z kompleksową obsługą serwisową i wsparciem technicznym, w tym sukcesywną dostawą materiałów eksploatacyjnych do urządzeń,
- 2) świadczenie usług edukacyjnych (studia) dla pracowników Urzędu (4 osoby),
- 3) korektę, redakcję językową oraz opracowanie graficzne III Raportu Państwowej Komisji,
- 4) czynności związane ze wsparciem Urzędu w zakresie bezpieczeństwa i prawidłowego funkcjonowania systemów IT (dwie umowy z dwoma podmiotami gospodarczymi).

W przypadku wszystkich zbadanych postępowań zachowano zasadę uczciwej konkurencji, wydatki poniesione z tytułu realizacji zamówień były celowe i gospodarne

¹⁶ Umowa o pracę – informatyk, umowa zlecenie na wykonanie prac malarskich oraz na instalację, montaż i konfigurację monitoringu wizyjnego.

¹⁷ Kontrola NIK nr P/23/001 Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 89 – Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15.

¹⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605; dalej: *ustawa Pzp*.

¹⁹ Dobór celowy.

oraz służyły realizacji zadań Urzędu. Przestrzegano wewnętrznych regulacji w zakresie udzielania zamówień, poza dwoma przypadkami (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str.360-404, 568-573, 778 plik: poz. 025)

2.4 Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

W Urzędzie zostały ustalone cele i mierniki w ramach układu zadaniowego wydatków w ramach funkcji 16. Sprawy obywatelskie, na poziomie zadania 16.4. Ochrona praw obywatelskich i praw dziecka. W ramach tego zadania ustalono podzadanie 16.4.2 Ochrona i promocja praw dziecka, w ramach którego zostały ustalone działania:

- 16.4.2.1 - Prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach naruszenia praw dziecka. Jako cel określono „Zwiększenie ochrony prawnej małoletnich pokrzywdzonych czynem na tle seksualnym”. Jako miernik wskazano Liczba prowadzonych spraw karnych. Plan po zmianach wynosił 335, wykonanie 613. Na działanie to wydatkowano 10 794,96 tys. zł;

- 16.4.2.2 - Promocja praw dziecka. Jako cel wskazano wykonywanie zadań ustawowych w zakresie działań edukacyjno-prewencyjnych. Jako miernik Liczba podjętych działań edukacyjnych i prewencyjnych. Plan po zmianach wynosił 15, wykonanie 21. Na działanie to wydatkowano 1 565,3 tys. zł.

W 2023 r. Departament Postępowań Indywidualnych (DPI) prowadził łącznie 569 spraw, w tym 423 nowo podjętych oraz 146 kontynuował z poprzedniego okresu.

Komisja w ramach działalności prewencyjnej i edukacyjnej przeprowadziła 21 działań polegających m.in. na przeprowadzeniu kampanii medialnych (Internet i telewizja), uczestniczeniu w konferencjach naukowych, prowadzeniu cyklu webinarów i udziale w piknikach profilaktycznych organizowanych z okazji dnia dziecka.

Komisja w 2023 r. nie wydała żadnego postanowienia o wpisie do Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Przewodnicząca Komisji wyjaśniła, że było to wynikiem nieobsadzenia przez Sejm w okresie od 14 kwietnia 2023 r. do 7 grudnia 2023 r. funkcji Przewodniczącego Komisji²⁰.

Urząd Komisji należy do sektora finansów publicznych, jest zatem zobowiązany do zapewnienia skuteczności i efektywności działania poprzez zapewnienie adekwatnej i skutecznej kontroli zarządczej²¹. W 2023 r. w Urzędzie Komisji obowiązywało zarządzenie nr 4 z dnia 30 kwietnia 2021 r. Przewodniczącego Państwowej Komisji w sprawie wprowadzenia „Procedury zarządzania ryzykiem w Urzędzie PKDP”²², nie sporządzono rejestru ryzyk zagrażających realizacji celów i zadań w Urzędzie Komisji na 2023 r. oraz rekomendacji dotyczącej propozycji postępowania z ryzykiem, a także nie monitorowano skuteczności mechanizmów kontroli i nie dokonywano okresowego przeglądu ryzyk (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 151-187, 405, 630-632, 760-767, 779 plik: poz. 56)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

²⁰ Od 14 kwietnia 2023 r. na podstawie zarządzenia nr 8/2023 Przewodniczącego Komisji z dnia 13 kwietnia 2023 r. w sprawie określenia zadań Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, Przewodniczący upoważnił członka Komisji do wykonywania niektórych czynności Przewodniczącego Komisji. Zastępca funkcję tę sprawował do 8 czerwca 2023 r. (do czasu ogłoszenia przez Marszałka Sejmu wygaśnięcia członkostwa w Państwowej Komisji).

²¹ Art. 68 i 69 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270); dalej: *ustawa o finansach publicznych*.

²² Dalej: *Procedura zarządzania ryzykiem*.

1. Polecenie wypłaty dotyczące zapłaty za mikser fonii wraz z zestawem do montażu nie zawierało danych umożliwiających powiązanie go z operacją gospodarczą, której dotyczyło, co było niezgodne z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²³ oraz Instrukcją w sprawie obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych.

W przypadku wydatku dokonanego na podstawie faktury vat nr 05/B/12/2023 z 12 grudnia 2023 r., w kwocie 4853,58 zł, dotyczącego zakupu miksera fonii wraz z zestawem do montażu, w tytule polecenia przelewu na rachunek bankowy Dyrektora Generalnego²⁴ wpisano jedynie „zwrot za fakturę zakup sprzętu” i nie wskazano żadnych danych umożliwiających powiązanie przelewu z operacją gospodarczą.

Zgodnie z przywołanym art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21, oraz wolne od błędów rachunkowych. Było to również niezgodne z Rozdziałem II ust. 2 Instrukcji w sprawie obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych, zgodnie z którym dowód księgowy musi odpowiadać wymaganiom wynikającym z ustawy o rachunkowości.

Przewodnicząca Państwowej Komisji wyjaśniła, że: *zarówno odbiór sprzętu jak i płatność kontrahentowi przez Dyrektora Generalną, odbywały się w obecności pracownika ds. informatyki. Sprzęt został przyjęty na majątek Urzędu na 21 p. w związku z adaptacją dodatkowej powierzchni użytkowej Sali wysłuchań. Wyjaśniła, że przelew bankowy, który został przedstawiony do kontroli spełnia wszystkie wymagania art. 21 ustawy o rachunkowości, również w zakresie opisu operacji. Wyciąg bankowy wraz z przelewami bankowymi generowany jest automatycznie z systemu NBP i zaciągany automatycznie do systemu finansowo-księgowego, gdzie odbywa się powiązanie płatności z zaewidencjonowanym dokumentem źródłowym (księgowym) stanowiącym podstawę płatności. W Urzędzie księgi rachunkowe prowadzone są przy użyciu komputera w systemie informatycznym ENOVA, którego opis jest załącznikiem do polityki rachunkowości.*

(akta kontroli str.593-610, 623-629, 780 plik: poz. 126)

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli wpisanie w tytule przelewu sformułowania „zwrot za fakturę zakup sprzętu” nie umożliwiło powiązania przelewu z konkretną operacją gospodarczą.

2. Wypłata środków tytułem opłaty eksploatacyjnej za wynajem powierzchni biurowej za maj 2023 r. została zatwierdzona niezgodnie z Rozdziałem III ust. 5 Instrukcji w sprawie obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych.

Wydatek w kwocie 45 013,20 zł²⁵ dotyczący opłaty eksploatacyjnej za wynajem powierzchni biurowej za okres maj 2023 r. zatwierdził do wypłaty ze środków budżetowych Członek Komisji, co było sprzeczne z Rozdziałem III ust. 5 Instrukcji w sprawie obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych. Zgodnie z przywołanym przepisem, ostatecznego zatwierdzenia dokumentu do wypłaty dokonuje Dyrektor Generalny, a w przypadku nieobecności Dyrektora Generalnego zatwierdzenia takiego może dokonać inny upoważniony pisemnie pracownik. Członek Komisji, który dokonał zatwierdzenia wypłaty środków, nie został do tego pisemnie upoważniony. Było to również niezgodne

²³ T.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120.

²⁴ W kwocie 23 244,00 zł, Id zlecenia: 505784418; dokonano jednego przelewu za wydatki w ramach faktur vat nr: 05/C/12/2023 w kwocie 3118,05 zł, 05/D/12/2023 w kwocie 5491,95 zł, 05/B/12/2023 w kwocie 4853,58 zł, 05/A/12/2023 w kwocie 9780,42 zł.

²⁵ Faktura vat nr 333050126 z 2 maja 2023 r.

z § 47 ust. 9 Rozdział 11 polityki rachunkowości, zgodnie z którym komplet dokumentów przekazywany jest do zatwierdzenia przez Dyrektora Generalnego. Dyrektor Generalny wyjaśniła, że: *zatwierdzenia do wypłaty środków budżetowych dokonał Pan Andrzej Nowarski, Zastępca Przewodniczącego, na podstawie zarządzenia nr 8/2023 Przewodniczącego Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 z dnia 13 kwietnia 2023 r. w sprawie określenia zadań Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15.* Dyrektor Generalny wyjaśniła, że: *zmiana na stanowisku piastuna organu nie powoduje wygaśnięcia pełnomocnictw, a Pan Andrzej Nowarski posiadał określone w Zarządzeniu nr 8/2023 upoważnienie do składania w imieniu Skarbu Państwa – Urzędu Komisji oświadczeń woli i wiedzy, w szczególności do zaciągania zobowiązań finansowych bez ograniczeń.* Przewodnicząca Państwowej Komisji wyjaśniła, że *Pan Andrzej Nowarski we wskazanej dacie nie był pracownikiem podległym Dyrektorowi Generalnemu, lecz był przełożonym Dyrektora Generalnego, stąd wystawienie upoważnienia przez Dyrektora Generalnego byłoby bezcelowe aksjologicznie i budzić wątpliwości normatywne.*

(akta kontroli str. pismo 10, 13, 543-567, 623-629, 779 poz. 084-088, 149)

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela tego stanowiska, bowiem zaciąganie zobowiązań jest całkowicie inną czynnością niż zatwierdzanie środków do wypłaty. Wypłata jest następstwem zaciągniętych wcześniej zobowiązań, a funkcją zatwierdzenia środków do wypłaty jest potwierdzenie, w tym w oparciu o dokonaną kontrolę merytoryczną oraz formalno-rachunkową, zgodności wydatku z zaciągniętym zobowiązaniem. Należy podkreślić, że w przywołanych powyżej dokumentach powierzono zadania dotyczące zatwierdzenia do wypłaty ze środków budżetowych Dyrektorowi Generalnemu, a w przypadku jego nieobecności, innemu upoważnionemu pisemnie pracownikowi. Zarządzenie Przewodniczącego Komisji nr 8/2023 nie określa uprawnień Zastępcy Przewodniczącego w kwestii obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych. W trakcie kontroli nie przekazano kontrolerom NIK pisemnego upoważnienia dla Pana Andrzeja Nowarskiego do dokonywania ostatecznego zatwierdzenia dokumentu do wypłaty.

3. 72 wydatki na łączną kwotę 121 984,24 zł zostały dokonane z naruszeniem zasady ponoszenia wydatków przez jednostki budżetowe bezpośrednio z budżetu państwa.

Ustalono, że Dyrektor Generalny poniosła wydatki z własnych prywatnych środków na rzecz Urzędu w łącznej kwocie 121 984,24 zł. Z tego 60 wydatków o wartości 119 302,41zł (97,8%) zrealizowano w grudniu 2023 r.²⁶. Następnie Urząd dokonał zwrotu tych środków na jej rachunek bankowy.

W ocenie NIK takie postępowanie przy realizacji rachunków było sprzeczne z wyżej wspomnianą zasadą ponoszenia wydatków przez jednostki budżetowe bezpośrednio z budżetu państwa, wynikającą z art. 11 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W opinii NIK, zasada ta, obok możliwości ponoszenia przez jednostki budżetowe wyłącznie wydatków, które uprzednio zostały ujęte w budżecie państwa, determinuje również sposób dokonywania wydatków. Każdy wydatek ponoszony przez jednostkę budżetową winien być dokonywany z rachunku bieżącego jednostki, gdyż w ten sposób zapewnia się z jednej strony transparentność wydatków, a z drugiej właściwą kontrolę nad poziomem realizowanych wydatków w odniesieniu do planu finansowego jednostki.

²⁶ 12 grudnia 2023 r. 6 wydatków na łączną kwotę 36 845,44 zł, 14 grudnia 2023 r. 2 wydatki na łączną kwotę 23 268,60 zł, 18 grudnia 2023 r. 20 wydatków na łączną kwotę 17 485,48 zł, 19 grudnia 2023 r. 1 wydatek na kwotę 73,84 zł, 29 grudnia 2023 r. 31 wydatków na łączną kwotę 41 629,05 zł.

Przewodnicząca Państwowej Komisji wyjaśniła, że: *art. 11 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest przepisem ustrojowym dotyczącym gospodarki finansowej jednostek budżetowych wskazującym na ogólny sposób prowadzenia budżetu. Użyty w tym przepisie zwrot „pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu” należy rozumieć jako wskazanie, iż jednostki budżetowe w odróżnieniu od innych jednostek sektora finansów publicznych nie posiadają swojego majątku. Pokrywanie wydatków bezpośrednio z budżetu koreluje z zasadą obowiązku odprowadzania dochodów do budżetu. Przewodnicząca Państwowej Komisji wyjaśniła, że przepis ten nie wprowadza zakazu wydatkowania w sposób inny niż przelewem na konto właściwego podmiotu, np. za pośrednictwem pracownika poprzez zwrot poniesionych przez niego wydatków. Zastosowanie powyższego mechanizmu ponoszenia wydatków jest szczególnie zasadne pod kątem oszczędności i gospodarności (które to zasady, obok celowości, przyjęto w tutejszym Urzędzie jako nadrzędne zasady realizacji zakupów), w sytuacjach dokonywania zakupu towarów lub usług w ramach promocji czasowych, ograniczonych ilościowo, dostępnych jedynie przy płatności natychmiastowej, gotówkowej itp., których z przyczyn technicznych, w czasie, kiedy oferta jest dostępna, Urząd nie jest w stanie zakupić bezpośrednio przelewem lub kartą (przez ograniczenia w czasie przelewów NBP). W takich przypadkach, możliwe jest dokonanie płatności bezpośrednio przez pracownika. Poniesiony dobrowolnie przez pracownika wydatek jest każdorazowo, niezwłocznie, na podstawie przedstawionych dowodów zakupu, zwracany na konto pracownika. Opisaną wyżej praktykę postępowania pracowników Urzędu Komisji, szczególnie z racji natychmiastowego zwrotu środków na konto pracownika, w żaden sposób nie można zdefiniować jako sprzeczną z ustawą o finansach publicznych. Dokonanie płatności przez pracownika, a następnie zwrot tych środków na konto pracownika ma jedynie wymiar operacji materialnoteknicznej i nie wywołuje materialnego skutku poniesienia wydatków z innych źródeł aniżeli z budżetu.*

(akta kontroli str. 593-616, 623-629, 633-697, 778 plik: poz. 001-002, 808-812)

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela tego stanowiska. Ponoszenie przez pracownika z jego środków prywatnych wydatków na rzecz jednostki budżetowej, a następnie zwracanie tych środków na jego rachunek winno mieć charakter ekstraordynaryjny, wynikający z faktycznej niemożności dokonania wydatków we właściwy sposób. W przedmiotowym przypadku liczba wydatków, ich łączna wartość oraz termin poniesienia (prawie wszystkie zostały poniesione w grudniu 2023 r.) wskazują, że nie były to sporadyczne przypadki, a wręcz przyjęta w Urzędzie metoda rozliczania wydatków. W ocenie NIK takie wydatki powinny być dokonywane z wykorzystaniem instytucji zaliczki dla pracownika, która jest przeznaczana na konkretny wydatek i znajduje odzwierciedlenie w księgach rachunkowych jednostki, a tym samym pozwala zapewnić transparentność wydatków i kontrolować stan ich realizacji w odniesieniu do planu finansowego. NIK podkreśla również, że dokonywanie wydatków, cyt. „w sytuacjach dokonywania zakupu towarów lub usług w ramach promocji czasowych, ograniczonych ilościowo, dostępnych jedynie przy płatności natychmiastowej, gotówkowej” jakkolwiek może się wydawać działaniem na rzecz gospodarnego ich ponoszenia, to rodzi ryzyko działania pod wpływem impulsu lub emocji wywołanych wykreowaną przez specjalistów od marketingu sytuacją decyzyjną, a tym samym w istocie podnosi ryzyko dokonania wydatku niecelowego lub w sposób w rzeczywistości niegospodarny.

4. W badanej próbie wydatków jedno zamówienie zostało udzielone bez stosowania Regulaminu wydatków w sytuacji, gdy wyłączenie jego stosowania było niezasadne.

Przedmiotowe zamówienie obejmowało dwa wydatki, w kwotach 57 129,44 zł (z tytułu faktury VAT nr 289/A/01/23) i 1 951,16 zł (z tytułu faktury VAT nr 2300/A/10/23), dotyczące umowy nr 7/2023/UB na systematyczną dostawę prasy do Urzędu. Przy procedowaniu tego zamówienia zastosowano wyłączenie ze stosowania Regulaminu wydatków (wniosek A²⁷ o udzielenie zamówienia z 29 grudnia 2022 r., o wartości wydatku brutto 65 285,65 zł, zatwierdzony przez Dyrektora Generalnego), o którym mowa w § 2 ust. 3 lit. c Regulaminu wydatków, odnoszącego się do zamówień, dla których z przyczyn obiektywnych, w tym technicznych, organizacyjnych i/lub prawnych, zamówienie może zrealizować tylko jeden wykonawca. W przedmiotowym przypadku zamówienie mogło być wykonane przez więcej niż jednego wykonawcę, a tym samym taka podstawa wyłączenia nie zachodziła.

Dyrektor Generalny wyjaśniła, że niezależnie od liczby dostawców na rynku prasy, tylko jeden podmiot złożył ofertę na dostarczanie jej do Urzędu Państwowej Komisji. W związku z tym zapis regulaminu został zinterpretowany w ten sposób, że zakwalifikowano opisaną sytuację wskazując na wyłączenie na podstawie § 2 ust. 3 lit. c Regulaminu.

(akta kontroli str.543-552, 780 plik: poz. 112, 124-125)

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela tego stanowiska. W przypadku tego zamówienia należało zastosować zasady udzielania zamówień wynikające z Regulaminu wydatków, tj. sporządzić wniosek B odnoszący się do zamówień niewyłączonych ze stosowania Regulaminu, w rubryce *zapytanie ofertowe* wskazać wykonawców, do których skierowano zapytanie, natomiast w rubryce dotyczącej odpowiedzi na ogłoszenie wpisać informacje dotyczące otrzymanej od wykonawców oferty.

5. W przypadku dwóch zamówień publicznych we wnioskach A o udzielenie zamówienia wskazano niewłaściwą podstawę prawną wyłączenia ze stosowania Regulaminu wydatków. Działanie to Najwyższa Izba Kontroli ocenia jako nierzetelne. I tak:

1) we wniosku A o udzielenie zamówienia nr 186/2023 z 9 listopada 2023 r., zatwierdzonym przez Dyrektora Generalnego, dotyczącym „korekty i redakcji Trzeciego Raportu Państwowej Komisji wraz ze streszczeniem Raportu” w punkcie 8 *Podstawa wyłączenia/odstąpienia ze stosowania Regulaminu* wskazano § 2 ust. 3 lit. a) Regulaminu wydatków, który stanowił, że: *ze stosowania Regulaminu wyłączone są również umowy cywilno-prawne z pracownikami Urzędu Komisji, o ile zakres świadczenia nie nakłada się na zakres obowiązków wynikający z umowy o pracę, a także z byłymi pracownikami Urzędu Komisji.*

(akta kontroli str. 391-392, 568-573, plik: 778 poz. 025)

Dyrektor Generalny wyjaśniła, że: *omyłkowo powołano się na błędny punkt z Regulaminu wydatków, powinien być wskazany § 2 ust. 2 lit. a, błąd ten był omyłką pisarską i został poprawiony;*

2) w punkcie 8 *Podstawa wyłączenia/odstąpienia ze stosowania Regulaminu wydatków* wniosku A o udzielenie zamówienia nr 144/2023 z 7 września 2023 r., zatwierdzonym przez Dyrektora Generalnego, dotyczącym podnoszenia kwalifikacji pracowników jako podstawę wyłączenia wskazano: „zamówienie zwolnione ze stosowania ustawy pzp na innej podstawie niż art. 2 ust. 1 pkt 1) ustawy Pzp” oraz „§ 2 ust. 6 Regulaminu”. Żaden z tych przepisów nie zawierał podstawy wyłączenia/odstąpienia ze stosowania Regulaminu, o których mowa w § 2 ust. 2- 5 Regulaminu wydatków.

²⁷ Wniosek A – wniosek odnoszący się do zamówień, których wartość nie przekraczała 15 000,00 złotych oraz innych zamówień wyłączonych ze stosowania Regulaminu zamówień. Wniosek B – wniosek odnoszący się do zamówień niewyłączonych ze stosowania Regulaminu zamówień, których wartość mieściła się w przedziale kwotowym od 15 000 zł do kwoty 130 000 zł.

Dyrektor Generalny wyjaśniła, że: *jako podstawę wyłączenia należało wskazać § 2 ust. 2 lit. c Regulaminu wydatków, jednak podstawę tę dało się wywnioskować ze szczegółowego uzasadnienia zawartego w pkt 9 wniosku, a powyższy błąd nie wpłynął na procedurę udzielenia zamówienia oraz wybór wykonawcy.*

(akta kontroli str.388, 568-573, plik: 778 poz. 025)

6. Nie sporządzono rejestru ryzyk zagrażających realizacji celów i zadań w Urzędzie Komisji na 2023 r. oraz rekomendacji dotyczącej propozycji postępowania z ryzykiem, co było niezgodne z punktem IV podpunkt 4 Procedury zarządzania ryzykiem. Ponadto w 2023 r. nie monitorowano skuteczności mechanizmów kontroli i nie dokonywano okresowego przeglądu ryzyk, mimo że taki obowiązek wynikał z punktu IV podpunkt 6 Procedury zarządzania ryzykiem. Stanowiło to naruszenie standardów określonych w rozdziale II B-C załącznika do komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych²⁸. Zgodnie z art. 68 ust. 2 pkt 7 ustawy o finansach publicznych celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności zarządzania ryzykiem, a zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki. Ponadto w Urzędzie Komisji, zgodnie z § 7 ust. 2 pkt 2 regulaminu organizacyjnego Urzędu²⁹, od 13 kwietnia 2023 r. za zarządzanie ryzykiem i jego organizację w Urzędzie był odpowiedzialny Dyrektor Generalny.

Dyrektor Generalny wyjaśniła, że: *nie sporządzono rejestru ryzyka, a tym samym nie zaproponowano rekomendacji postępowania z ryzykiem, ponieważ nie został formalnie sporządzony i przyjęty plan działalności Urzędu Komisji na 2023 r. W związku z tym nie określono w sposób sformalizowany celów i zadań dla Urzędu Komisji ze wskazaniem mierników, do których miałyby się odnosić zidentyfikowane ryzyka. Wyjaśniła, że: nie ustalono sformalizowanych mechanizmów kontroli do ryzyka, a zarządzanie ryzykiem operacyjnym odbywało się w sposób niesformalizowany na poszczególnych poziomach operacyjnych przez właścicieli ryzyka.*

(akta kontroli str. 151-187, 405, 630-632, 760-767, 779 plik: poz. 56)

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli niesporządzenie i nieprzyjęcie formalnego planu działalności Urzędu Komisji na 2023 r. nie uzasadniało odstąpienia od obowiązku identyfikacji ryzyk działalności Urzędu. Obowiązek ten został również wskazany w Standardach kontroli zarządczej i wynikał z ustawy o finansach publicznych.

OCENA CZĄSTKOWA

Większość zbadanych wydatków ze środków publicznych została prawidłowo zrealizowana. Stwierdzone nieprawidłowości polegały m.in. na nieprzebrnięciu regulacji wewnętrznych dotyczących zatwierdzenia do wypłaty ze środków budżetowych, opisu w tytule przelewu w sposób uniemożliwiający powiązanie go z operacją gospodarczą, zastosowania niewłaściwego wniosku o udzielenie zamówienia.

Nieprawidłowość polegająca na ponoszeniu wydatków przez pracownika Urzędu Komisji za zakupy na rzecz Urzędu w kwocie prawie 122 tys. zł dotyczyła 0,99% wszystkich poniesionych wydatków Urzędu ogółem za 2023 r.

W przypadku dwóch z pięciu zbadanych zamówień publicznych wskazano niewłaściwą podstawę prawną wyłączenia ze stosowania Regulaminu wydatków.

Wszystkie uruchomione rezerwy zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

Fakt niesporządzenia rejestru ryzyk zagrażających realizacji celów i zadań w Urzędzie Komisji na 2023 r. oraz rekomendacji dotyczącej propozycji postępowania z ryzykiem,

²⁸ Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15 poz. 84, dalej: *Standardy kontroli zarządczej*.

²⁹ Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 10/2023 Przewodniczącego Państwowej Komisji z dnia 13 kwietnia 2023 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Państwowej Komisji.

jak również niemonitorowanie skuteczności mechanizmów kontroli i niedokonywanie okresowego przeglądu ryzyk, w ocenie Najwyższej Izby Kontroli ograniczały skuteczność sprawowanego nadzoru w obszarze wydatków Urzędu.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

3.1 Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2023 r. przez dysponenta części 89 – Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2023 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str.725-777, 779 plik: poz. 072-083)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe. Sprawozdania zostały sporządzone na podstawie danych ujętych w ewidencji księgowej. Zostały sporządzone i przekazane terminowo do właściwych adresatów.

OBSZAR

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

1. Uregulowanie sposobu dokonywania zwrotu środków za zakupy na rzecz Urzędu, ponoszonych przez pracowników.
2. Wzmocnienie nadzoru nad procesem udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.
3. Realizowanie postanowień obowiązującej Procedury zarządzania ryzykiem.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie³⁰ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

³⁰ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś

pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Poniższy zapis stosowany w przypadku sformułowania uwag i wniosków pokontrolnych w wystąpieniu:

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa,   kwietnia 2024 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marian Banaś

...../.....
podpis

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:
p. o. Dyrektor Departamentu Zdrowia
Najwyższej Izby Kontroli
Marcin Stolarczyk

---

nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	5c12e820ee0646e4b4d671fbb082bba6	
Nazwa dokumentu	KZD tekst_jednolity_wystapienie_pokontrolne_cz_89.pdf	
Tytuł dokumentu	KZD tekst_jednolity_wystapienie_pokontrolne_cz_89	
Skrót dokumentu	a7add88cd0261b010d0f3575a8bee9053bb4a0f3bfe309302cb9ea7ea0d9ee8b	
Wersja dokumentu	1.1	
Data dokumentu	2024-06-04	
Podpis	Podpisany przez	Marcin Stolarczyk
	Stanowisko podpisu	Marcin Stolarczyk (p.o. Dyrektor Departamentu) KZD
	Data podpisu	2024-06-04
	Rodzaj certyfikatu	Podpis kwalifikowany
	EZD RP 19.7.15	
Data wydruku	2024-06-12	
Autor wydruku	Zyzik Rafał	